

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	—	—	—	—	6 korona	—	fillér
Félévre	—	—	—	—	3	—	—
Negyedévre	—	—	—	—	1	—	50
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre	—	—	—	—	4 korona	—	—
Egyes szám ára 20 fillér.							

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyitlter sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

A nemzetért.

A császártalálkozás napjai egy időre megakasztották a magyar válság megoldásának kerekét. Annál nagyobb volt a sürgés-forgás Budapesten. Tüppelések, mérkőzések, le- és felhuzások scénaival gyönyörködtették honatyáink az ország békés hangulatu népét. Általános zürzavar keletkezett, mindenik igyekszik a másikat tulkiabálni és a saját besces személyét tolni előtérbe, illetve észrevétni fent is, alant is. Mert bizony ezek a tülekedések tisztán személyes jellegűek és értékűek, mintha bizony az volna a megoldás egyedüli tengeje, hogy kik foglalják el a gazdálanná vált tiz darab bársonyszéket. Az ország sorsáról még csak szó sem esik a villásreggeliken, pártvaesorákon, klubokban, ahonnan a világ folyását akarják irányítani egyes nagyszájúak és hősök, de épen ezért hősök.

Ideje volna, hogy a magyar politikai élet komolyabb arcot öltjön. Mert ha ez után itéljük meg a helyzetet és itél meg bennünket a külföld, nagyon szomorú konzekvenciákkal kell leszámolnunk. Mindig csak a személyes érdek az iránytű és soha nem az ország érdeke. Szerencse, hogy másképen gondolkodnak azok, akiknek kezébe futnak össze tulajdonképpen a megoldás szálai. Szerencse, hogy annak az elhagyott tiz bársonyszéknek volt gazdái komoly aggodalommal mérlegelik a helyzetet és fel tudják fogni, hogy akarnokpolitikával a válságok végtelenségébe vezetik a nemzetet, mely aztán busásan megadja a tülekedés árát.

Háromféle megoldási terv merült fel. Az egyik, hogy egy tisztán függetlenségi kabinet vegye át az ország kormányzását. Ezt a tervet favorizálják az első függetlenségi, holott maguk a vezérek, Kossuth és Apponyi nem sok hajlandóságot

mutatnak ennek a tervnek keresztülvitelére. Hogy ez az idea halva született, mindenki első tekintetre láthatja. Annak a függetlenségi kabinetnek erős kollíziója volna egyrészt az uralkodóval, másrészt pedig az alkotmánypárt és a néppárt ellenzékbe jutásával idebent is egy hatalmas tábor találna magával szemben, mely minden pillanatban kiránthatja lábai alól a talajt. Hogy ezen az alapon békés és nyugodt kormányzás egy huszonnégy óráig sem remélhető, ezt felesleges bővebben magyarázni is. A kibontakozásnak tehát ez a lehetősége elejtett dolognak tekintendő.

A másik terv az, hogy ismét egy Wekerle- Kossuth- és Andrássy kabinet alakíttassék. Vagyis előtérbe nyomult a pártok fúziója, egy új koalíció megteremtése. Most ebben az irányban folynak a tárgyalások és a miniszterelnök rendkívüli tevékenységet fejt ki, hogy mindenkinek megelégedésére sikerüljön nyélbe ütni az új parlamenti többséget. Hogy egyes békétlenkedők lesznek, az kevés sullyal bír, fődolog, hogy a nagy többség és vele a nemzet meg legyen nyugtatva. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a kibontakozás ezen az alapon fog megtörténni. Ez következőként Kossuthnak és Apponyinak magatartásából, kik a koalícióval nem szívesen szakítanak, sőt az utóbbi annak felbomlását az országra nézve egyenesen veszedelmesnek jelentette ki.

A harmadik terv, hogy egy tisztán hatvanhetes alapon álló kabinet vegye át az ország kormányzását. Ez még időelőtti és míg a fúzió létrejötte érdekében folynak a tárgyalások, homlokterbe nem is nyomulhat. Egy 67-es kabinetnek fenmaradása nagyon is bizonytalan. A kísérletezések egész hosszú sora következnek be, melyek alatt ki nem számítható és rendkívüli meg-

rázkódtatásoknak tennék ki az országot.

Leghelyesebb tehát, hogy maga az országos érdek, annak jóvoltá legyen az irányadó, annak a jóvolta pedig csak úgy következik be, ha a kormány és parlament kölcsönös egyetértéssel és jóakarattal törekszenek előmozdítására. A belviszály, az egyenetlenség, a szét-huzás mindig káros következményekkel jár, kívánatos tehát, hogy a pártok fúziójában, egy új koalícióban el legyen oszlatva minden ellentét és haladjon tovább a megújított és megerősített kormány azon az uton, melyen már eddig is nagyon sok jót tett a nemzetnek.

II. Vilmos. A hét nagy eseménye volt, hogy II. Vilmos, a német birodalom hatalmas császára nevével együtt meglátogatta öreg királyunkat, hogy ország-világ előtt dokumentálva legyen az a szoros barátság, a mely csak nemrég jutott kifejezésre a keleti bonyodalmak alkalmával, midőn Németország tántoríthatatlan szövetségünknek bizonyult. Vilmos császár előrelátja, hogy annak a nagy mérkőzésnek a világalomért be kell következnie. Hiszen már évtizedek óta kísért. Hatalmas országok hatalmas koalíciójára van tehát szükség, mely egyik kezével észak, a másikkal nyugat felé legyen képes sujtani. Különös hódolat illeti Magyarországról Vilmos császárt, ki már többször kimutatta, hogy jó barátja a magyaroknak. Most is pohárköszöntőjében jónak látta külön is megemlékezni a „lovagias magyar nemzetről”.

Osztrák támadás. Burián István báró közös pénzügyminiszter egy magyar banknak szabadalmat adott, hogy Boszniában fiókot állíthasson fel. Lett erre nagy riadalom odaát Ausztriában. Az osztrákok rettenetes dühvel támadtak Burián ellen és a fejét követelték. Maga ez osztrák miniszterelnök kijelentette a képviselőházban, hogy nincs azon helyzetben, hogy Burián eljárását fedezze. Így a helyzet nagyon kiélesedett, mondani sem kell, hogy az osztrákoké lesz a győzelem.

— Két szentkép díszes aranyozott kerettel ingyen, ki 25 forintot felül bevásárol —

Krámer Jeremiás butorkereskedésében **Szatmár** a színházzal szemben.

Helyben készült legjobb minőségű ebédlő és hálószoba berendezések olcsón kaphatók.

Lelkészek és tanítók részére 10% árkedvezményt nyújtok.

HIREK.

Aki semmi árért nem akar feminista lenni . . .

A kölföldi ujságok s utánuk a mieink is igen érdekes esetet irtak le a minap. A feministák apostolkodását mutatja be ez a kis történet, a maga egyszerűségében.

. . . London egyik rendőrbírósága előtt egy felháborodott asszonyság jelenik meg. Mellette egyszerű paraszt leányka, a ki még csak nem rég a nagyságának hü cselédje volt.

— Kérem rendőrbiztos ur — adja elő vádját a nagysága. — Borzasztó! Ez a leány csak pár nappal ennek előtte is kifogástalan becsületességgel szolgált nálam. Nem volt vele semmi baj. Minap délután azonban — csak tessék hallgatni — elküldöm a fűszereshez, hogy hozzon könyvre teát, rumot, cukrot . . .

— Tehát pénzt nem kapott.

— Nem! Szépen el is indult, de többé nem jött vissza. Egyszerűen — megszökött.

— A könyvet is elvitte magával?

— Nem. Ott hagyta a fűszeresnél.

A rendőrbíró most a leányka felé fordul. Szigorú arc, hivatalos póz.

— Hát mondja csak leányzó, miért szökött meg a nagyságától?

A leányka szeme könnyben uszik, majd zokogva feleli:

— Biró ur, én nem tehetek róla. De nem maradhattam a nagyságánál. Brh, brh.

— És miért nem? Rosszul bánt a nagysága magával?

— Nagyon is jól bánt. Brh, brh.

— Hát akkor?

— Mert azért, hogy a nagysága minden áron azt akarta . . . Brh, brh.

— Mondja csak bátran, mit akart?

— Hogy hát én — *feminista* legyek.

— Micsoda?

— Feminista!

— Hát aztán mit kívánt a nagysága magától, hogy feminista legyen?

— Hogy vágjam le kurtára a — hajamat. Brh, brh.

— Csak ennyi az egész?

— Ez is sok. De még mást is kívánt. Brh, brh.

— No hát mit kívánt még?

— Hogy fiu-féle ruhába járjak. Brh . . . Brh . . .

Néma csend egy percig. Aztán halk, de elhatározó hangon töri meg a csendet a leányzó.

— Pedig én *semmi árért* nem akarok feminista lenni.

Engem erkölcsösnek neveltek — *zokogta* oly keservesen a leányka, hogy a pogány is megszánta volna.

Mi történt aztán, mily ítéletet hozott a rendőrbíró, arról nem szól a — krónika.

Purktum.

Keresztjáró napok. Ősi szokás a kath. egyházban, hogy az áldozó esütőtörök előtti három napot ájtatosságok között töltik el, a hivek körmenetben járnak egyik templomból a másikba kérve a Mindenható áldását. Ezen szép ájtatosság onnan ered, hogy az ötödik században, körülbelül 469 táján sok csapás sújtotta Franciaországot. Nagy földrengések, sűrű villámsapások, majd döghalál pusztította a lakosságot. Mindenki az Ur sujtó kezét látta ezekben a csapásokban. Vienne szentéletű püspöke háromnapos böjtöt és közájtatosságot rendelt el, hogy távolítsa el az Isten az ország feje felől e nagy veszedelmet. És a csapások megszűntek. Ennek az eredménynek csakhamar híre ment az egész világon és a közájtatosságok elterjedtek. A „keresztjáró“ nevet onnan nyerték e napok, hogy faluhelyen nem levén több templom, rendszeren a határban levő keresztkezre vonultak körmenettel. A székesegyházból reggeli 8 órakor indult a körmenet hétfőn a zárda templomba. A tanuló ifjuság, fiúk és leányok nyitották meg. Szép számú közönség csatlakozott hozzájuk. A szertartást dr. *Kádár* Ambrus praelátus-kanonok végezte. Kedden a szatmárrészi gör. kath. templomba vezetett körmenet, a szertartást *Hehelein* Károly praelátus-kanonok végezte. Szerdán a vásári napra való tekintetből körmenet nem volt.

Bérmaut. A püspök ur Ő Méltósága vasárnap reggel bérmautra indult a szatmári kerületbe. Legelőször Csengert látogatta meg, hol nagy lelkesedéssel s ünnepélyességgel fogadták. Ott volt vármegyénk főispánja Dr. *Falussy* Árpád is, *Képe* László kerületi főszolgabíró, *Luby* Béla orsz. képviselő, a város és vidék intelligenciája. A bérmálás a szokott ünnepélyességgel történt, mely alkalmából Ő Méltósága igen szép beszédet intézett a jelenvolt közönséghez. A püspök ur tiszteletére *Szuhányi* Ferencz adott fényes ebédet, melyen a főispán és az uri közönség is résztvett. Délután a főpásztor Pátyodon az iskolát és a templomot tekintette meg, majd látogatást tett *Madarassy* Dezsőnél, innen átment Angyalosba, hol *Domahidy* Viktor családját látogatta meg. Estebédet *Képe* László főszolgabíró adott a püspök tiszteletére. Másnap, hétfőn Darán bérmált a főpásztor. Itt is lelkesen, szép ünnepélyességgel fogadták. Itt dr. *Vajay* Károly, városunk polgármestere és *Tankóczy* Gyula főkapitány is jelen voltak. Bérmálás után *Surányi* Károly plébános adott fényes ebédet. Délután látogatást tett a főpásztor Komlód tótfaluban *Kossuth* Istvánnál és Géczben *Luby* Béla képviselőnél. Estére visszatért városunkba. Tegnapi Lázárban szolgáltatta ki a bérmálás szentségét a főpásztor, hol *Csaba* Adorján kerületi főszolgabíró fogadta. Bérmálás után Homokra mentek át a püspök és kísérete, hol ber. Kováts Jenő adott fényes ebédet tiszteletére a környék urainak jelenlétében. Délután Batizon meglátogatta az iskolát, visszatért a főpásztor székhelyére. Ma Zajtába ment bérmálni. A holnapi napra Sárközre tervezett bérmálás az ottani templom építése miatt elmarad.

Károlyi István gróf arcképe. Kölcsey Antal vármegyei törvényhatósági bi-

zottsági tag indítványára a vármegye állandó választmánya elhatározta, hogy a közgyűlési terem számára megfesteti néhai Károlyi István gróf arcképét.

A főpásztor üdvözlő levele. *Romanecz* Mihály ungvári kir. kath. főgimn. igazgató most töltötte be áldásos tanári működésének 30-ik évfordulóját. E nevezetes alkalmából a múlt vasárnap fényes ünnepséget rendezett számára Ungvár város társadalma, a tanári kar és a tanuló ifjuság. Főpásztorunk méltányolva a buzgó tanférfi kiváló és rendkívül becses tevékenységét, a következő sorokkal üdvözlötte:

Örömmel sorakozom azok közé, akik igen tisztelt igazgató ur üdvözlésére sietnek, innepelve azt az érdemes tanférfiut, akinek lelkes hivatásszeretetéről, odaadásáról, tiszteletet parancsoló munkában eltöltött harmincz évnek gazdag eredményei tesznek bizonyosságot.

Ez eredmények közül az elismerés meglepő hangján emelem ki mint főpásztor a hazafias érzésnek következetes egyesítését az igazi nevelés egyedüli alapjával, a vallásossággal. A középiskolai ifjuságot vallásos hazafiakká nevelni — amily magasztos, oly hűségesen betöltött hivatása volt igentisztelt igazgató urnak, azért méltó, hogy a 30 év határánál kifejezze háláját és tiszteletét a társadalom, amelynek javát e kitartó munkásság oly sikeresen szolgálta.

Lelkemből kívánom, hogy Istennek áldása kísérje tovább is, még igen sokáig nemes munkálkodását.

Miniszteri kiküldött. A vallás és közoktatási miniszter *Ratkovszki* Pál főigazgatót a budapesti V. ker. állami főgimnáziumhoz az érettségi vizsgálatokra a vizsgálobizottság elnökének küldötte ki.

Előléptetett felügyelő. *Abaffy* Jenő szombathelyi felmérési felügyelő, ki városunkban is állomásozott, pénzügyi főtanácsosi címmel a VI. rangosztályba központi felmérési felügyelőnek nevezetett ki.

Igazgatói kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter *Tanfi* István msszigeti képezdei tanárt a msszigeti tanítóképző intézet igazgatójának nevezte ki. E kinevezés által évek hosszú során a tanügyi pályán kifejtett eredménydus munkálkodás által szerzett érdemek lettek megjutalmazva.

Hymen. *Lyachovich* Ákos kir. segédmérnök jegyet váltott városunkban néh. *Vasady* Ferencz volt ugoecsi tiszántuli járási főszolgabíró leányával, Hella kisasszonnyal. — Kölesei *Kölcsey* Zsigmond m. kir. honvédfőhadnagy a napokban esküdtött örök hűséget nemes-étfalvi *Bajnóczy* Sándor nagybányai gyógyszerész nővérének. -- *Sárfly* Ödön gyógyszerész a múlt nap tartotta esküdjét Nagybányán *Lengyel* Malvinnal, néhai *Lengyel* Lajos fogorvos leányával. — *Faragó* Ignátusz pusztakamarási (kolozs megyei) h. jegyző a múlt nap esküdtött örök hűséget *Lázár* Irénnek, özv. *Lázár* Edéné leányának Sárközujlakon. — *Blasskó* Sándor m. kir. számgyakornok eljegyezte *Lángh* Adriennet, *Lángh* Lajos számtanácsos, a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökének leányát Ungváron.

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

**ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ**

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberálák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok

készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a főszűl az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Nagy raktár honi és angol szövetekben.

Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS, szabó-mester.**

Bírói kinevezések. Ó felsége *Benkő* Lajos mszigeti ügyészt a técsői járásbíróhoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbírónak, dr. *Nagy* Béla técsői járásbírói jegyzőt a sátoraljaujhelyi törvényszékhez albirónak nevezte ki.

Esperesi megbízás. Miután *Csech-tiszky* József tibai apát-plebános, a középungi kerület esperese megbetegedett és felgyógyulásához előreláthatólag több idő szükséges, a püspök ur Ó méltósága a betegség tartamára az esperesi teendők végzésével *Sírola* Károly nagyzalaeszkai lelkészt, a kerület jegyzőjét bízta meg.

Püspöki kiküldött. A püspök ur Ó Méltósága a mszigeti állami tanítóképző intézetbe a tanképesítő hittanvizsgálatokra *Müller* Károly apát, szigeti esperes-plebánost küldötte ki.

Vizsgáló bizottság kinevezése. A helybeli polgári tanítóképző intézetben az év végén megtartandó tanképesítő vizsgálatokra a vallás és közoktatásügyi miniszter kiküldötte a miniszteri szakbiztosokat, egyúttal kinevezte a vizsgáló bizottságot, A nyelv és történettudományi szakcsoport tantárgyainhoz miniszteri szakbiztosnak dr. *Fodor* Gyula budapesti áll. főgimn. tanár, a mennyiségtani és természettudományi szakcsoport tantárgyainhoz *Ratkovszki* Pál főigazgató, a helybeli kir. kath. főgimn. igazgatója küldetett ki. A vizsgáló bizottság elnökének a miniszter dr. *Lessenyey* Ferencz apostoli főjegyzőt és egyházmegyei tanfelügyelőt nevezte ki, alelnöknek és egyúttal a böleselet vizsgáló szaktanárának dr. *Kováts* Gyula nőképződei igazgatót, vizsgálóbizottsági tagoknak *Holczmann* Bélát a neveléstan és módszertanra, *Krompasky* Béla főgimn. tanárt a mennyiségtanra, dr. *Schöber* Emil főgimn. tanárt a természetrajzi tárgyakra, *Varjas* Endrét a magyar nyelvi és irodalmi tárgyakra, *Castelli* Kornéliát a történelemre, *Kubovits* Engelbertát a kereskedelmi és politikai számtanra, valamint a vegytanra, *Németh* Stillát a földrajzra, *Szilasi* Emeritát a természettanra, *Zerdahelyi* Sigismundát a német nyelvi és irodalmi tárgyakra.

A Kálvária felszentelése. Készen áll a Kálvária templom, felszentelésre várakozik. Impozáns szép alkotás emelkedett a piezi templom helyén. Hála a nemesszivű adakozóknak és mindazoknak, kik felépítését lehetővé tették. A jézustársasági atyák fáradhatatlan tevékenységét méltán köszönet illeti. Az új templomot Szentháromság vasárnapján június 6-án reggel 7 órakor fogja a püspök ur Ó méltósága felszentelni. Délután 5 órakor a konviktus növendékei színelőadást rendeznek. Az új templom építési költségeinek fedezésére és belső berendezésére kegyes adományokat hálával fogadnak a jézustársasági atyák.

Gyászhir. Cselei és nagybesenyői *Ferentzy* Lajos feketepataki földbirtokos Máramaroszigeten, hova gyógykezelés végett utazott, 75 éves korában elhalt e hó 11-én. Földi részeit Máramaroszigeten beszentelték, s onnan Nagyszőlősrre, majd Verbőczre szállították, hol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. — *Szilágyi* Kálmán pénzügyi

számellenőr életének 28 ik boldog házasságának 2-ik évében Aknasuhaton elhalt. — *Szabó* Károlyné, szül. *Csiky* Ilona 59 éves korában Nagybooskón elhalt. — A sors keze sulyosan nehedezett rá a *Szieber-családra*. Nem régen temették el az egyik fiut, majd a jó atyát, most pedig Margit leányuk, a ki *Dénes* Károly dévai kir. tanfelügyelő felesége, halt meg f. hó 13-án. A mélyen sujtott család iránt általános a részvét. — Ifj. *Wienerberger* Károly magyar államvasuti mozdonyvezető, életének 27-ik évében Nagybánán elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — *Galló* Rózsika folyó hó 13-án reggel 7^{1/2} órakor, 17-ik évében, hosszas szenvedés után Nagybánán elhunyt. Az ifjuság kérlelhetlen ellensége: a tüdővész hamvasztotta el. — *Sulcz* Vilmosné szül. *Brezovszky* Mariska, életének 25-ik, házassága 5-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után Nagybánán elhunyt. — Özv. *Szatmáry* Ferenczné szül. *Kántor* Juliánna 80 éves korában f. hó 17-én meghalt. Gyászolják: Kulesár Istvánné szül. *Szatmáry* Eszti gyermeke. Kulesár István veje. — *Dudás* János pizstraházai áll. isk. tanító e hó 13-án elhalt.

Változás a felmérési hivatalban. Tiefenthaler Rezső I. sz. felmérési felügyelő helyettes, mint felügyelési vezető Kassára, Bódy István főmérnök a kolozsvári kat. igazgatóságához hasonló minőségben, Gáspár József kat. mérnök, mint hitelesítő mérnök Budapestre, Duby Ernő felm. növendék Szombathelyre helyeztetek át. Jakab Sándor felm. díjnok Szatmárra neveztetett ki.

Lelkészi vizsgálatok. A múlt héten tartott lelkeszi (prosynodalis) vizsgálatok alkalmával *Kompanek* Gáspár újtvösisfalvi, *Szabó* Lajos királyházi, *Richier* Ágoston felsőkerepeczi lelkeszek, *Lány* Gyula munkácsi és *Szücs* János szatmári segédlelkészek a vizsgálatot szép sikerrel letették.

Áthelyezett szolgabírók. Dr. Falussy Árpád főispán *Jeszenszky* Béla tb. főszolgabíró Nagysomkútra, *Madarassy* László szolgabíró Nagybánára helyezte át.

Hivatalvizsgálat. Dr. Róth Ferencz törvényszéki elnök a napokban megvizsgálta a nagybánai és erdődi járásbírók ügykezelését és mindenben a legpéldásabb rendet konstátálta.

Előléptetett titkár. *Radó* Bertalan, az Első magyar általános biztosító társaság szatmári főügynökségének titkárát, a gazdasági egyesület igazgatóválasztmányának és számvizsgáló bizottságának tagját az igazgatóság Budapestre a betörés elleni biztosítási osztály főnökének nevezte ki.

Áthelyezett bírói jegyzők. Az igazságügyminiszter *Juhászovits* Manó felsővisői és *Mois* Győző nagysomkúti járásbírói jegyzőket kölesönösen áthelyezte.

Nyugdíjazott jegyző. *Uray* Bertalan színérváraljai községi jegyzőt, Szatmárvármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésében fizetésének 55%-ával nyugdíjazta.

A „Mária Kongregáció“ ünnepe. Folyó hó 15-én fényes ünnepség keretében szentelte tel Püspökünk: méltóságos Boro-

misza Tibor a szatmári női „Mária kongregáció“ új zászlaját. — Az ünnepély d. u. fél 4 órakor a zárda templomában kezdődött.

A zászlóanyai tisztet báró *Vécsey* Józsefné helyett: leánya *Vécsey* Eszter bárónő töltötte be — a ki a felszentelendő zászlóra gyönyörű himzésű zászlószalagot adományozott. — A szalagon arany betűkkel a következő szavak vannak himezve: „Ha Isten ve-lünk, ki ellenünk“. A fehér selyem alapu zászlón az „Immaculata conceptio“ és „Sz. Margit“ árpádházi hercegnő gyönyörű képe látható. A zászlórud pedig egy remek művű feszületben nyer befejezést.

A zászlószentelést megelőzte Püspök ur Ó méltóságának magas szárnyalású s megható és buzdító beszédje s a melyet a Congregationistákhoz és a nagy számban megjelent hívekhez intézett: — buzdítva őket, a zászló symbolumainak: a keresztnek azaz: Krisztus urunknak szeretetére, a szeplőtlen fogantatás ártatlanságára és a Szent Margit önmegtadadásának követésére.

Ezek után megszentelte a zászlót, melynek követőire az Isten bő áldását kérte s megköszönte a zászlóanya áldozatkészségét és helyettesének szives megjelenését.

Templomból kivonulva a nagyszámu intelligens közönség a zárda dísztermébe ment, a hol igen nagy sikerrel és művészi-esen előadták a növendékek: *Kreutzer* „Imá“-ját, „Mária győzelme“ cz. alkalmi előadást élőképekkel és „Mária“ segits! gyönyörű énekkel befejeződött a szép májusi nap idusa.

Jézus Szívének ünnepe. Az új Kálvária templomban Jézus sz. szíve ünnepét megelőzőleg három napi ájtatosság fog tartatni. Junius 18-án és 19-én, vagyis pénteken és szombaton reggel 7 órakor ünnepélyes nagymise lesz szentségkítéttel, este 5 órakor keresztuti ájtatosság; 6 órakor szent beszéd és Jézus sz. Szíve litániája áldással. Junius 26-án vasárnapon, mint a főünnepen reggel 7 órakor ünnepélyes nagymise, körmenet, azután szentbeszéd és Jézus sz. Szívének nyilvános megkérlelése, délután 4 órakor Jézus Szíve litániája áldással és „Te Deummal.“ A hívek a háromnapos ájtatosság alatt a nap bármely időszakában végezhetik sz. gyónásukat a Kálvária templomban.

Tanári vizsgálat. *Gesszler* István munkácsi főgimn. helyettes tanár és internátusi felügyelő Budapesten a filozófia és pedagógiai vizsgálatot jó eredménnyel letette s így tanári oklevelet nyert.

Tanítóválasztás. A szatmáresekei róm. kath. iskolaszék kántortanítónak *Vojnár* István papi tanítót választotta meg. A választást a püspök ur Ó Méltósága megerősítette.

Tornaverseny és ünnepély. A kir. kath. főgimn. ifjusága és a kebelében levő tornakör e hó 31-én, pünkösd másodnapján délután 4 órakor az iskolaudvarán nyilvános tornaünnepélyt és versenyt tart. A szülőket és tanúgy barátokat szivesen látják. Belépődij I. ülőhely 2 K., II. ülőhely 1 K., állóhely 50 fillér. A jövedelem a gimn. tornakör javára fordítatlk. Műsor a következő: 1. Ének, Hym-nusz, éneklő a főgimn. ifjusága. 2. Általános

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron,
Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

kész férfi-, női- és
gyermekruha-üzlete,

UJ RUHA-ÜZLET!

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy vá-
lasztékban kaphatók tavaszi ruhák, férfi-öltönyök,
felöltők, különféle gyermekruhák, valamint dús
választékban a legelegánsabb női kabátzikkok.

szab. gyakorlatok (az orsz. versenyre jelentkezett csapat.) 3. Verseny kötélmászás (I.—II oszt.-ból 8—8 tan.-val.) 4. Távugrás földről (ifj. tornakör versenye.) 5. Verseny kötélhuzás (III. A. III. B.-vel 10—10 tanulóval.) 6. Súlydobás (ifj. tornakör versenye.) 7. Kötélhuzás (ifj. tornakör versenye 5-ös csapatokkal.) 8. 20-as csap. szab. gyakorlatai. 9. Nyújtó verseny (1 előirt s 1 szab. vál. gyak.-tal.) (ifj. tornakör versenye.) 10. Mag. ugrás földről (ifj. tornakör versenye.) 11. Korlát verseny (ifj. tornakör versenye.) 12. Mag. rud. ugrás (ifj. tornakör versenye.) 13. Döntő kötél huzás futással (ifj. tornakör versenye.) 14. Ének, Szózat, énekl. a főgimn. ifjusága. A versenyek bíráló bizottsága: Elnök *Ratkovszki Pál* főigazgató, főgimn. igazgató. Bíráló biz. tagok. *Dunay Sándor* keresk. isk. igazg. *Lehoczky József* főgimn. tan., és *Erdélyi Imre* főgimn. tornatanár.

Tanítói kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter *Kovács Gábor* okleveles tanítót a szatmárhegyi középhegyi állami elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Templomszentelés. Holnapután, pénteken reggel a püspök ur Ó Méltósága a bács megyei Jánoshalmára indul, ahol egykor ifj. korában mint plebános működött, hogy megszentelje a kibővített és újjáalakított templomot.

Áthelyezett óvónő. A vallás és közoktatási miniszter *Taubner Ödönné*, szül. *Kubáscka* Jolán alsóvisói állami óvónőt a stubnyafürdői, *Eperjessy Gizella* abaujszinai állami óvónőt az alsóvisói állami óvodához helyezte át.

Hivatalvizsgálat. *Plachy Gyula* kir. tanácsos, pénzügyigazgató s *Szabó József* pénzügyi számellenőr a kir. adóhivatal pénzkezelésének s ügyvezetésének megvizsgálása céljából tegnap városunkba érkeztek.

Jegyzőválasztás. Jánk község képvisellete legutóbbi ülésén *Uray András* vámfalusi aljegyzőt községi jegyzővé választotta meg.

Nagy idők tanuja. Vámosoroszi községben elhunyt *Erdélyi András* ottani jó módú gazdaember. Erdélyi végig küzdötte a szabadságharcot és különös végzete folytán ott volt minden nagyobb ütközetben. Az elhunyt 81 éves volt.

Gyakornok-kinevezés. Vármegyénk főispánja *Szabó Tibor* végzett jogászt díjas közigazgatási gyakornokká nevezte ki s szolgálatára a központba osztotta be.

Az ungvári zászlószentelés. Az ungvári kir. g. kath. kántortanító-intézet ifjusági zászlójának felszentelési ünnepségét f. hó 20-án tartják meg. Az ünnepség d. e. 9 órakor ünnepélyes szent misével kezdődik a székesegyházban, ennek végeztével a zászlót *Firczák Gyula* püspök felszenteli. A felszentelést a zászlószegek beverése követi a megállapított sorrend szerint. A zászlóanyai tisztet özv. *Komlósy Jánosné* tölti be. Este 8 órakor a városi színházban színelőadást rendeznek a zászlóalap javára.

Tanítói gyűlés. A nagykárolyi kerületi róm. kath. tanítók évi rendes közgyűlését f. hó 13-án tartották meg Nagykarolyban. Reggel 9 órakor sz. misehallgatás, utána *Volsitz Pál* csanálói tanító szépen sikerült

gyakorlati tanítást tartott a róm. kath. iskola I. oszt. tanulóival az ivó edény készítése lágy papirból. Majd a tanácsterembe összegyűlvé *Koztra Ignác* ker. esperes elnök szép szavakkal üdvözölte a jelenlevő *Zahoránszky J.* mezőpetrii és Récesei Ede nagykárolyi plebánosokat, azután a megjelent tagokat s buzdította őket a további kitértő munkára. Üdvözölte *Egeli Pál* kálmándi tanítót, ki ez évben tölti be 50 éves tanítói működését. 2 pályamű érkezett be s miután egyik sem felelt meg a követelményeknek, mindkettő elvetetett s a pályadíjak a jövő évre a legjobban sikerült 2 pályamű szerzői között lesznek kiosztva. A jövő évre gyakorlati tanítást *Fischer János* esomaközi tanító tart. *Szolomájer János* esomaközi tanító felolvasott. A következő gyűlésre felolvasónak *Velker Lajos* mezőpetrii tanító kéréstett fel. Következett *Szepacher Ferenc* előadó véleménye a kath. Tanügyi Tanács elnöksége által kitűzött tételéről, melyet a körli tagok helyesléssel fogadtak. *Csernus József* nagykárolyi tanító indítványozta: kerestessék fel *Dr. Jordán Károly* apát mint a kath. Tanügyi Tanács elnöke háromtagu bizottság által, hogy hasson oda, hogy amint a községi jegyzők és utóbb a városi tisztviselők megkapták a félárúkezdményes vasuti jegyet, a tanítók is élvezhessék azt. Az indítványt lelkesedéssel fogadták s e célra egy 3 tagu bizottságot választottak. A polgári kaszinó termében bankett volt, hol *Szepacher Ferenc*, *Holezinger István* és *Palmann Péter* mondtak lelkes dikiókat.

Templom-bucsu. Gilvácson vasárnap tartották meg a templom-bucsut. Az ünnepi szent misét *Kertész Pál* egyhm. alapítványi pénzt. tiszt a szent beszédet pedig a szabadban nagy néptömeg előtt *Bodnár Gáspár* mondta. A szép egyházi ünnepre a vidékről is sokan érkeztek.

Iskolatársak találkozója. A helybeli kir. kath. főgimnáziumban ezelőtt 25 évvel érettséget tett ifjak, ma már korban előre haladott férfiak találkozni fognak városunkban. E célból *Rónai István* csanálói lelkész felszólítja érettséget tett osztálytársait, valamint azokat, kik több éven át velük jártak iskolába, bár másutt végeztek, hogy tartózkodásuk helyét s a találkozást illető óhajításukat és terveiket közöljék vele.

Képezdei vizsgálatok. Május 21-én vizsgálat a IV. osztályban a pedagógia, hittan, magyar, gazdaságtan és zenéből, 27-én a fizika, mennyiségtan, alkotmánytan, német és énekből. 28-án tanképesítő írásbeli része délelőtt a pedagógiából, délután a szépirásból, 29-én délelőtt a geometriából, délután a rajzból, június 1-én a németből. Június 7-én vizsgálat az I. osztályban a hittan és pedagógiából, a II-ban a magyar, hittan és zenéből, a III-ban a pedagógia, zene és hittanból, 9-én a IV. évesek próbatanítást tartanak az elemi iskolában, 11-én vizsgálat az I. osztályban a természetrajz és zenéből, a II-ban a földrajz és történelemből, a III-ban a fizika, számtan és énekből, 11-én mind a négy osztályban tornavizsgálat, 14. és 15-én a tanképesítő vizsgálatok szóbeli része. 16-án vizsgálat az I. osztályban a magyar, német és énekből, II-ban

a mennyiségtanból, a III-ban a történelem, gazdaságtan és németből, 19-én az I. osztályban a földrajzból, a II-ban a pedagógia és németből, a III-ban a geometria és természetrajzból, 21-én az I. osztályban a számtan és történelemből, a II-ban az ének és természetrajzból, a III-ban a földrajz és magyarból, 23-án *Te Deum* és az iskolai év bezárása, 25-én magánvizsgálatok

Öngyilkos mérnök. *Schönherr Sándor* m. kir. erdőmérnök, a nagybányai Calazanti bányatársulat igazgatója, városi képviselőtestületi tag e hó 13-án szíven lőtte magát és azonnal meghalt. Hogy mi indította végzetes tettére, nem lehet tudni. A szerencsétlen testvére a nemrég szomorú véget ért tudós muzeumi őrnek, dr. *Schönherr Gyulának*.

Fráter Lóránd dalestélye. Holnap, esütörtökön este tartja a városi színházban az országos híri népdalénekes, *Fráter Lóránd* egyetlen dalestélyét. A városunkban már előnyösen ismert kiváló művész műsorába legkedvesebb dalait vette fel s az előreláthatóan nagyszámu közönségnek bizonyára igen kellemes estélyben lesz holnap a színházban része. *Fráter Lóránd* énekszámait *Dienzl Oszkár* zongoraművész fogja zongorán kísélni.

Egyházi közgyűlés. A helybeli ág. h. ev. ref. egyház folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor a Rákóczi-utcai elemi iskolában közgyűlést tart, melynek tárgya az államsegély ügyében a miniszterium által kívánt nyilatkozat iránt határozat hozatala.

Adózók figyelmébe. Értesitem a t. közönséget, hogy az időközben keletkezett új üzletek és haszonhajtó foglalkozások után 1909. évre a nagykárolyi m. kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott III. oszt. ker. adó pótlajstrom, valamint a nyilv. számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adó lajstroma a városi adóhivatal helyiségében f. év. május 15-től 7 napi szemlére ki van téve s azt bárki megtekintheti; a felsorolt adók pedig az adókiadó bizottság által Rákóczi-utca 10. sz. a. (tüzoltó laktanya) a következő sorrendben fognak tárgyalás alá vétetni: Kivetési lajstrom 1—30 tételig május 27-én, 31—61 tételig május 28-án, 61—90 tételig május 29-én, 91—130 tételig június 1-én, 131—170 tételig június 2-án, 171—235 tételig június 3-án. Ez alkalommal a t. közönségnek szintén tudomására hozom, hogy a f. évre megállapított föld, ház, I-ső, II od, IV-ed osztályu és tőkeamat adók lajstromai május 15-től 8. napi közszemlére a városi adóhivatalnál ki vannak téve, ahol is a hivatalos órák alatt az érdekelt felek megtekinthetik. Városi adóhivatal. Szatmár-Németi, 1909. május hó 13. Nagy János számv. adóhiv. főnök.

Pályázat hadapródiskolához. A m. kir. honv. hadapródiskolában az 1909/1910 tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetemény a katonai ügyosztálynál (Deáktér 2. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Szállítás a katonasághoz. A m. kir. kassai III. honvéd kerület állomásain az 1909/1910 szállítási időszakra szükségelt élelmi lőtáp stb. czikkekre vonatkozó értesítés a katonai ügyosztálynál (Deáktér 2. sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthető.



Aki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az forduljon bizalommal

Vuja János-hoz
Szatmár, Deák-tér

(Keresztes András-féle ház),

aki dűsan felszerelt czipő-raktárában osakis valódi finom bőrből a már is világhírű hazai gyárakban készült czipőket és esztrákot nagyon is versenyképes árakban hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbbrendű készítményt, a szokásos bőr- és talpatáztatokat teljesen kiküszöbölte, s akinek árui eszínosság dolgában is pártját ritkítják. Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű czipők és esztrák is készülnek.



**A PANNONIA-FÜRDŐ MEG-
NYILT. Felhívom a főtiszt. plébános és
lelkész urak figyelmét az ujjannan át-
alakított és modernül felszerelt Panno-
nia gőzfürdőre. Kiváló hidegvízgyógy-
intézet és szolid kiszolgálás. Tisztelettel
Zommer Károly és Fia.**

V A S Á R N A P.

Vércse Zsuzsi.

Bodnár Gáspár elbeszélése.

Nem hiszem, hogy akadt száz ember X. városában, aki Vércse Zsuzsit ne ismerte volna. Már külső alakja is olyan volt, hogy a ki egyszer életében meglátta — soha többé el nem felejthette. Magas szikár termette, hosszú sovány ráncos arca, villogó macska szemei, kiesesorodó ajkai elég okot szolgáltatnak arra, hogy érdekességet tudjon maga iránt költeni. De az általános ismeretséget, vagy nevezzük népszerűségnek, nem ezek a tulajdonok szerezték meg számára.

Vércse Zsuzsi három férjét siratván ki a temetőbe, joggal követelhetette magának azt a tisztas özegegy állapotot, mikor az asszony lemond a világ minden öröméről. És csendes áhitatba merülve járja azt a rövid utat, mely a temetőbe vezet. Vércse Zsuzsi ilyen magabizáltsággal özegegyt élt. Volt-e oka vezekelni leáldozott napjaiért vagy nem, annak megítélését bizzuk azokra, kik pletykából élnek. Mi csak azt láttuk, hogy Zsuzsi néni — öregségére igen vallásossá lett. Hosszu, nagyszemű olvasója csüngött derekáról. Kapcsos, nagy imádségkönyve sohasem hiányzott kezéből. Járt a templomot hajnaltól napestig. Proceszsió, temetés, virrasztó nála nélkül meg nem történhetett. Valamennyi szent társulat volt, mindegyikben vezérszerepet vitt. Hetenkint végig járta a sört. Megnézte hol bőjtölnek, hol imádkoznak, hol fekszik beteg, hol készül lakodalom.

Ennyi szép tulajdonság azt hiszem indokolni fogja, miért ismerte az egész város Vércse Zsuzsát. Hej, volt is szegénynek irigye eleget!

Az egyik azt mondta: szegény asszony.

A másik ráfogta, hogy olyan mint egy apáca.

A harmadik, negyedik, ötödik a jó ég tudja csak, mi minden becsületes ezim mel tisztelték meg szegény Vércse Zsuzsát.

Tele is volt szive keserűséggel a világ e halátlansága mián. Mikor bejuthatott a plebániára, az öreg tisztelendő ur előtt nem egyszer fájó könnyek közt beszélte el, mennyi mindent kell neki elszenvednie csak azért, mert ő szereti a vallását.

Az öreg pap ilyenkor jó tanácsokkal látta el a panaszkodót. Szenvedés nélkül — mondá az aggastyán — nincs érdem. A legszébb jutalmat azokért a cselekedetekért várhatjuk, melyek keserves könnyeikbe kerültek.

— Hiszen nem is azért mondom én, jó lelkiatyám, hogy felpanaszoljam, hanem hát mikor látom, milyen gonoszok ma, az emberek.

— Tudja tisztelendő atyám — folytatja tovább hévvel Zsuzsa néni — hogy Csontóseknál sohse imádkoznak. Meg aztán. No nem fáj fejem, ne szólj szám . . . S erre a szavakra következett egy hosszú nyelvelés, melynek fulánkjából bőven kijutott a legtisztességesebb családok számára is.

Az aggastyán ilyenkor hallgatott. Ő jól ismerte, kivel van dolga. Tudta, hogy itt a legélesebben kirívó vallásosság csak pusztá-

külsőség, hogy benn a szívben hiányzik az a melegség, az az isteni kegyelem, mely a külsővel egyesülve oly magasztos, oly szép harmoniába olvad.

— Zsuzsa asszony — szokta volt mondani az öreg pap, vigyázzon, mert a ki mivel vétkezik, az által fog bünhődni.

Zsuzsa néni meg ilyenkor megtörölte kisirt szemeit és bement a káplán tisztelendő urhoz.

A káplán szobában pedig egy ifju papot talált. Lába gyökeret vert, szava elalott. Hogy történhetett az meg, hogy ő hire és tudta nélkül új káplán jött. Végre mégis erőt vett magán és végtelen örömeinek adott kifejezést, hogy ilyen derék papot voltak szerencsések kaphatni.

— Igazán ideje is már, hogy attól a másik káplán urtól megszabadultunk.

— A misét is csak elhadarta. A predikáció-székben meg olyan volt, mint egy anyámasszony.

— Aztán meg . . . no nem szólok semit. A világ rossz. Sok mindent kitanál. Igaz, hogy nem mozog a falevél, ha a szél nem fujja . . . de nem is mondok semmit.

— Ne is mondjon — szólott egész hévvel a káplán ur, mert ha még egyszer merészkedik az én paptársamat ily igaztalanul, ily gonosz indulatból megszurni, kénytelen leszek önnek ajtot mutatni.

No lelkem káplánom, neked sem kell több. Jobb lenne mindjárt, ha összepakolnál és mennél messzire. Nagyon messzire. A meddig Vércse Zsuzsának nyelve el nem ér. De hol ez a határ.

Ugy van, hogy az ifju pap első találkozásra megismerte az ő vendégét. Hallotta különben már, mennyi keserűséget okozott elődeinek, hogy beszennyezett már egyszer egy ártatlan embert — e veszedelmes asszony. Ártatlanságának, hivatásának teljes öntudatával akarta tehát a fulánkot az első perzben kitépni. Sikerült-e? Bizony nem tudom.

Mikor egy másik káplán ur elmenőben volt, akkor is megjelent Vércse Zsuzsa a plebánián. Siratta a jó papot, kezeit esókolta. Hiszen szebben soha, senki sem predikált.

E körülményekből és az új káplánnal való párbeszédből sejtethi az olvasó, hogy Vércse Zsuzsánának gonosz még a zuzája is. Megsértve, földig alázva hagyta ott Vércse Zsuzsa a plebániát lakot.

— Megállj kis hercegnő, majd read bűtőlök — mormogta és becsapta az utca ajtaját.

Az ilyen nevezetes özegegy asszony soha sincs magában. Hogy is lehetne a vezér katonák nélkül? Vércse Zsuzsának is volt hadserege. Egy-egy varróné, mosóné, kofaasszony . . . elég tehetségek arra, hogy Zsuzsa néni magasztos elveit megértse és hivei legyenek. Valóságos gyülekeket tartanak aztán az ilyenek, mossék, vasalják az embereket! Sokszor megdöbbenve kérdezzük: honnan jött a szél, mely felkavar hirt, becsületet?

Zsuzsa néni bosszútól eltelt sietett lakására. Ez a sietés még abban állott, hogy ugyan most csak 9 órát ütött a toronyóra, de szerencse, ha a déli harangszóra haza ér. Hja az ilyenek sok a dolga. Egyikkel másikkal találkozni és a napi eseményeket meg nem rostálni, ez a határos a bűnnel.

A leirt események után első volt Rostásné, kivel Zsuzsa néni találkozott.

— Hallottad?

— Nem én Zsuzsa néni!

— Új káplán jött!

— Bizonyosan jobb, mint a másik volt.

— Az Istenért! ilyet ki ne merj engedni a szádon. Olyan büszke az lelkem mint, mint egy menyasszony. A szeme se jól áll. Haja bozotos. Beszéde olyan, mint egy kényes kisasszonyé. Nem hiszem, hogy sokaig itt maradjon.

Hogy estig mi mindent mondatott még el az ártatlan papról, azt elgondolhatod szives olvasóm. Egy hét mulva pedig nem volt rosszabb pap a világon, mint ez a fiatal káplán.

És sokan hitelt adnak ám az ilyen híreknek. Hiszen mindezeket egy olyan jámbor asszony mondja, ki idejét a templomokban, imádság és ájtatosság közt tölti.

Az öreg pap, mikor a történetek után fiatal káplánjával találkozott és ez elmondotta a jelenetet, csak annyit szólt:

— Öcsémuram, ez az asszony sok keserűséget okozott már nekünk. Ennek az asszonynak a nyelve még a teritőn is kelepni fog.

II.

Este volt. A fiatal káplán fáradtan tért haza. Az iskolában tanítását végzi. Majd betegeit látogatja, aztán temet. Épen arra gondolt, hogy napi imádságát végezze, midőn egy levelet hoztak neki. Lázás izgatottság közt olvasá. Felvette kabátját és hazulról — elsielt.

A város külső utcáján állott egy kis fehérre meszelt ház. E házban lakott egy nő leányával. Senki sem tudta, honnan jöttek-kiesodák, miből élnek. Olyan titokzatosság vette körül az egész házat. Oda nem járt senki sem. Ők sem mentek sehova. Nagy ritkán az udvari kis kertben láttak egy tízenyolezéves lányt. Olyan kedves, olyan szép volt ez a leány, mint egy virágában díszlő rózsza.

A fiatal pap e ház felé tartott. Sötét volt, az utcán lámpák alig világítják be az utakat. Bement. Egy jó óráig lehetett ott — aztán ugyanazon uton visszatért.

Ugy látszik a fiatal papnak ez volt első látogatása a háznál. Az elsőt azonban követte a többi is. Hét hét után, egy bizonyos órában, azon az órában bárki is találkoztathott a káplán urral.

Azt hiszem, természetesen fogja találni az olvasó, hogy a káplán urnak az esti látogatását legelsőben — Vércse Zsuzsánna vette észre. Nem egyszer meghúzódott az utca egyik szegletében és elfojtott lélegzettel leste, a mint a fiatal pap bement.

— Meg vagy jómadár — suttogta magában — te kis büszke, majd letöröm szarvaiddat.

És járta a sört naponként, beszélt érdekesebbnél érdekesebb dolgokat. A közönség könnyen hívó. A rossz hirt jobban szereti. könnyebben tovább adja. A jót hamar feledi, vagy egyszer megdicséri — aztán többé nem emlékszik rá.

Vércse Zsuzsa gondoskodott arról, hogy ez a látogatás ne maradjon titokban.

— Lelkem komámasszony — mondá egy reggel, nézze csak az a káplán ur beteghez megy, majd este másfelé fog menni.

— Hát csakugyan igaz?

— Verjen lábam gyökeret, ha saját szememmel nem láttam.

— Azt mondják ő pénzeli.

— Persze, hogy ő.

— És az ilyen embert megtürik. Nem, letöröm szarvaiddat kis büszke. Összeállunk és feljelentjük a püspöknek.

A fiatal pap meg halad az utcák nyílt során . . . viszi az élő kenyérót, a haldoklók uti eledelét . . . a szentséges ostyát. Egy szegény mesteremberhez megy. Ott fekszik a kenyérkereső végső tusájában. Ágya mellett öt apró gyermek sir, egy végképen kimerült nő térdel. A fiatal pap arca egy percre elkomorul. Majd oda lép a beteghez, arca vidám lesz, bizalomba indítja betegét. Csöndesen elvégzi imádságát, részesíti a vigasztaló szentság kegyelmében . . . Aztán indulásra készül. Az öt apró gyermek ruhájába kapaszkodik . . .

— Tisztelendő ur, ne hagyja meghalni apát.

— Tisztelendő ur — szól a legnagyobb — már két napja egy darab kenyérünk sincs.

A káplán szeme megtelik könnyüvel. Alig tud uralkodni önmagán. Kiveszi tárcáját.

— Asszonyom — mondá — én is szegény ember vagyok. De fogadja tőlem a mim van, nagyon szívesen adom.

A szegény nő raszkettevettr át a pénzt, megcsókolta a jólelkű pap kezét.

— Áldja meg az Isten mideu lépését. De erről nem téd, nem beszél senki sem!

III.

Az idő mulik. A káplánról szállongó hírek szélesbedtek. Ő maga is észrevette a suttogást. Tudta honnan fúj a szél — de hallgatnia kellett. Egyetlen szava, melyet saját becsülete védelmét kockáztatna, veszedelmet hozhatott volna azokra, kiket szeretett s kikért meghalni is kész volna.

Óh a papnak is van fájdalma. A világ keveset tud erről. Minek is vinné a világ piacára könnyeit. Nem értik meg ott e könnyeket. Az ifju papnak is sokszor omlottak könnyei kis szobájában. Nem látta azokat senki sem, csak a jó Isten, a ki feljegyzi a könnyhullatást is.

Egy reggel táviratot kapott a káplán.

Reszkető kezekkel bontja fel . . . s mikor elolvassa, szemeit elfutja a könny.

Örömkönnök voltak ezek!

Rohanva szaladt főnökéhez.

Az öreg pap szinte megijedt e szokatlán megjelenésétől.

— Bátyám — szólott visszanyert nyugalommal az ifju — most elmondhatok egy nagy titkot, mit még a legjobb emberem előtt is rejtegettem. Tudja nagyon jól, hogy az én apám politikai üldözött. Évek óta bujdosik. Szegény és hontalan.

— Tudom öcsém — vágott közbe a jó öreg.

— Hogy anyámat és testvéremet is üldözték, mert a hontalanokat menekülni segítették.

— Tudom jól öcsém.

— Hát a mai napon atyám és családom kegyelmet kaptak.

— Kegyelmet? — kiáltott az öreg pap örömittasan és odahajolt a fiatal emberhez, hogy megölelje azt.

— Anyám és testvérem — folytatá a káplán — már hónapok óta itt laknak . . . névtelenül . . . szegényesen . . .

— Itt laknak e városban?

— Itt e városban.

Többet nem szólhattak! Egymás nyakába borultak és sírtak mindketten, mint a gyermekek.

Az öreg pap még a jelenet hatása alatt volt, mikor kopogtattak.

Vérese Zsuzsa volt harmadmagával. Vérese Zsuzsa volt a szónok. Előadta, hogy a káplán tisztelendő ur hónapok előtt egy özvegy asszonyt és egy fiatal leányt hozott a városba. A külső soron lakást fogadott nekik és azóta a nép botrányára . . . majd mindennap titokban oda jár és ott dőzsöl. A hivek ezt tovább nem tűrhetik. Folyamodást irtunk tehát a püspökhöz, hogy ezt a büszke papot innét tegyék el.

— Jól van, — mondá az öreg pap — holnap reggel jöjjenek el és a választ megadom.

Másnap reggel a három asszony ismét beállított a plébániára.

— Ismerik önök — kérdé az öreg pap azt az özvegyasszonyt és leányt.

— Igen ismerjük — felelének nagy hetykén.

E pillanatban lépdtt be a mellékszobát káplán ur anyja és testvére.

— Megbocsátok önöknek — szól az anya nyugodtan — de tudják meg, hogy a káplán ár az én firm, ez pedig az én leányom.

A három asszony majd sóbálvánnyá változott.

— Igen asszonyom — vette fel a szót az öreg pap — az igazi vallásosság nem a külsőségnek pusztá gyakorlásában áll, hanem a szív benső buzgóságában. Az olvasó nem illeti önt, mert a kinek tiszteletére azt imádkoznia kell, az nem szereti és nem kedveli az ilyen szenteskedőket. Most vonuljon félre és kérje az Istent, hogy bocsássa meg hibáját.

*

Vérese Zsuzsának azóta nincs a városban becsülete. Szemlesítve járkál utcáról-utcára és a ki látja, ujjal mutat rá.

A szerkesztő üzenete.

Somai. K. K. A Hajnald szóló adomát mi is ismerjük, de feldolgozása nem elbeszélő tárgy. A másik meg nem egészen úgy vagy on ám. Mi így ismerjük. A kadétok nagy gyakorlatot végeztek a megérkezett főherczeg tiszteletére. Öreg, elmében aszásnak, lábaiban roppanásnak induló *tábornokuk*, mert

az ifjak valamit elhibáztak — ideges meg-gondolatlansággal kiáltott oda a kadétoknak:

— Marhák!

A főherczeg hallotta. Akkor nem szólott semmit, de a diszgyakorlat után kezét a tábornok vállaira ereszté és mosolyogva mondotta;

— Tábornok ur, ne *marházza le* ezeket az ifjakat. Ezek közt marhák közt vannak a *jövő tábornokai*. Feltéve, hogy ha semmijük, de legalább is olyan *szerecséséjük* lesz, mint önnek — tábornok ur! (bg.)

Budapest. Igen. Csak türelem.

„Lekaszálták“ Van benne gondolat, kisé simítani kell még.

„Három testvér“ Jönni fog.

„Asszony“ Nem érdemi meg azt a kegyetlen igazságszolgáltatást. Csak előre! Fejlik idővel!

Olvásóink szives figyelmébe ajánljuk a Bodnár Gáspártól szerkesztett és XII. évfolyamát élő: „Magyar Földművelő“ című tősgyökeres néplapot. A gondos tartalomnak, hetenkint, minden vasárnapon (vidékre is) megjelenő lapjára oly esekély, hogy a mai nyomdai viszonyok közt valóban ajándéknak tekinthető. Egész évre szóló előfizetési díja 4 korona. Félévre 2 korona. Az egész országban el van terjedve e lap és figyelmet, elismerést keltett a legmagasabb körökben is. Mai tárcánkban mutatoul közlünk egy elbeszélést e lapból, hogy olvasóink ez újság irányával megismerkedjenek. Megrendelhető Szatmárról, Arany János-utca 17.

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.



Áldozási képek

szép, finom kivitelben,
több mintákban kapható

Reizer János

könyvkereskedésében, Szatmár-Németi.



PAPP IMRE, SZATMÁR

ÉPÜLET ÉS MŰBUTOR-ASZTALOS, MÁTYÁS KIRÁLY-UTCZA 41.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönseg szives figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.

Hölgyek figyelmébe!

Több évi külföldi tanulmányaim, tapasztalataim és gyakorlataim után hazajöttem és szülővárosomban **Széchenyi-utca 11. számú házban** (Árpád-utca sarkán) angol és francia

női felsőruha divattermemet

megnyitottam. A nagyrabecsült hölgyek szíves pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Bánk Lőrincz,

berlini szabásztani akadémián kiképzett okl. szabász.

Aki szép és olcsó ajándékot óhajt vásárolni, az menjen el a *színházzal szemben* lévő óra és ékszer üzletbe, mert ott találja a legdusabb és legolcsóbb választékot valódi arany és ezüst ékszerekben, mindennemű zseb és fali órákban. Tisztelettel **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerész, Szatmáron a színházzal szemben.

Özv. Lauf Józsefné és Fia

szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14. sz.

35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolás és minden é szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olcsó árak mellett. Szíves pártfogást kér özv. *Lauf Józsefné és Fia.*

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szíves figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendákat és papi öltönyöket a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGARIÁT. Egy liter új bor házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palaczk saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Kovács Gyula temetkezési intézete

Szatmár, Kazinczy-utca 15. sz. alatt

(volt Vajay-házban) **megnyilt,** szemben a református gimnáziummal. — A legmagasabb igényeknek megfelelő temetések a legjutányosabb ár mellett eszközöl helyben és vidéken. Temetkezési társulatoknak kedvezményt nyújt.

Kölsön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletben a magyar irodalom régi és legújabb jeles roínak művei olcsó díj mellett kölcsön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Legalkalmasabb ajándékok órák- és ékszerekben beszerezhetők **SZABÓ GUSZTÁV** órás, ékszerész és látszerész üzletében Szatmár, Attila-utca.

Fogorvosi műtermem

és lakásom a *Lévay-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvénytörvény-széki palotával szemben).* Kiváló tisztelettel **BAKCSY,** fogorvos.

Inglík József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat;* mindennemű öltöny készítésnél a fősnlyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben. Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzleten *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom,* mint bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelnibiztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meglegedésére fog szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

LEGELŐ.

Szarvasmarhákat darab számra beváltunk szatmári kitünő legelőinkre. — A szükséges terület holdanként is bérbe vehető.

A legelőbér szeptember 1-én fizetendő.

Csonkási bérletünkön olcsó tüzfát árusítunk.

Ugyanott kitünő gyepföld kapható kertészetre, vagy kapás növény termelésre felébe, esetleg bérbe.

Neuschlosz Testvérek

Irodai telefon 16. szám. SZATMÁR, DEÁK-TÉR 7. SZ. Gazdasági telefon 155. szám.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a pünkösdi vásár!!!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT, ahol kifogyhatatlan választékban kaphatók: **játék, emlék-tárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, díszműáruk, pénztárcák, zsebkések, aczélevő-eszközök, fonografok és gramofonok** és ezekhez lemezek. — A legújabb műöntvények **valódi ezüst platinózással**, u. m.: tintatartók, díszórák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban mindennemű dísztárgyak. — **A legszolidabb szabott árak**, pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. — Szives pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR,**KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT LEVŐ****„Szatmári Bazár“-jában.****SZOLID SZABOTT ÁRAK!****Hirdetésszerző****(ÜGYNÖK)**

magas jutalék mellett felvételük lapunk kiadóhivatalában.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinék előzetes és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szerelhetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

Valek és Rajz

angol és francia különleges-ségű cipészek, hol saját készítményü kész cipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Eötvös-utca 2.*(Heinrich-palota.)***Hangszer üzlet!****Szalai Simon**

hangszer és zongorakészítő s hangoló Szatmár, Kazinczy-u. 14. Guttman-palota.

Köttessük könyveinket Gárdos Ferencz

könyvkötészetében Szatmár, Kazinczy-utca 6-ik szám, hol izléses és csinos munkát gyorsan és jutányosan készítenek.

Értesítés. Értesitem a m. t. közönséget, hogy **ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat** Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór.**

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hő-forrás, viz hőfoka 50° Celsius.

Gyógyjavallat fürdő alakjában: csúsz (reuma) és köszvény ellen. **Női betegségeknek:** idült méh- és petefészek-gyulladások, méh-hurut, medencebéli sejt-szövetleb és izzadmányoknál. **Ivó gyógymód alakjában:** idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epeköveknek **meglehető gyógyhatás.** — Tükör-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 áll ndó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár. ○ 250 kényelmes lakoszoba, kitűző vendéglők, jutányos étlaparak. ○ Állandó elsőrendű cigány-zene, vasárnaponként katona-zene. ○○○○○○○○ **Tennis-pálya, gondozott sétautak, 200 holdas park.** ○○○○○○○○

Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirda, interurbán-telefon.

Curtaxe és zene-dij nincs. Prospektust küld az igazgatóság.**HORVAY és SZABÓ***festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.*

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

:: :: Üveg czimtblák készítése :: ::**Vigyázzon!**

Ez a figyelmeztetés mindazoknak szól, akik egy kis, jelentéktelennek látszó meghűléssel, köhögéssel nem szoktak törődni. Egy kis, influenza, egy kis köhögés elég ahhoz, hogy az ember életét veszedelmre fenyegetse, a bacillus utat talál tüdejébe és mire a kis bajból nagy baj lett, akár egy kis vagyon is elvész a gyógyulás utáni hajszában. A **tüdőbaj**, ez a veszedelmes emberirtó, ott leselkedik a **köhöcselés** mögött, van tehát elég ok arra, hogy mindenki, aki



köhög,
melle fáj,
elnyálkásodott,
étvágytalan,
éjjel izzad
gyenge, bágyadt,

azonnal vegye használatba az arany-éremmel kitüntetett **Örkény-féle** mely a **köhögést oszlatja, a vérköpést megszünteti**, kitűnően oldja a nyálkát, **megszünteti a kellemetlen gyengítő éjjeli izzadást és javítja az étvágyat.** Aki nehezen lélegzik, okvetlenül használja, mert hatása valóban felülmulja a várakozást. Aki **testsúlyában fogyást** észlel, ami gyakran előjele a **tüdőbajnak**, saját érdekében használjon **ÖRKÉNY-féle hársfaméz-szörpöt**, mely már az első üveg felhasználása után javulást eredményez, a beteg aima újra megjönnek, az éjjeli köhögés és izzadás megszűnik, a testsúly emelkedik, mert a beteg jó étvágyat kap.
Egy mintáüveg ára 3 korona, nagy üveg 5 korona és 3 üveg **bérmentve** 15 korona. Utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése után küldi a készítő:

Örkény „APOSTOL“ gyógyszertára, Budapest, József-körút 64. DEPOT 52 szám.**Rosszul van ?**

Persze, hogy a gyomorral van baja, nem tud emésztani, nem esoda, ha rosszul néz ki, feje fáj, étvágytalan, puffadt szédül, savanyu felbőfögése van, göres kizozza. Így van az. ha nincs rendszeren széke, ebből keletkezik aztán az aranyér is. Ha bármilyen gyomorbántalomban szenved azonnal használja az **Örkény-féle hasha, tó**

Cascadin-tablettákat,melyek biztos és kellemes hatásúknál fogva a legkedveltebbek. Egy fél doboz **1 korona 20 fillér**, egész doboz **2 kor., 20 fill.** Minden rendelés pontosan így címezendő:**Örkény „APOSTOL“ gyógyszertára, Budapest, József-körút 64. DEPOT 52 szám.****Csusz és köszvény,**

rheumatikus bántalmak, hát- és derékfájás, hasogatás, nyílalás, szurás, szaggatás, láb- és izomfájdalmak és minden lógvonattól és meghűléstől eredő hasonló baj ellen a leghíztosabb és legegyszerűbb szer az **Örkény-féle**

Gaultheria-kenőcs,Egy tubus ára **1 korona 60 fillér**, 3 tubus utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve **5 korona.** Rendelések így címezendők: